

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 118.

V Ljubljani, v četrtek 26. maja 1898.

Letnik XXVI.

Vabilo

k

shodu

katol. slovenskega društva
za radovljiški okraj,

ki se bo vršil

**binkoštni ponedeljek (30. maja) ob
4. uri popoldne**

na župnijskem dvorišču v Gorjah pri Bledu.

Vspored:

1. O državnem zboru in delegacijah, poroča drž. poslanec in delegat g. Pogačnik.
2. O deželnem zboru in o draginji žita, poroča deželni poslanec g. Ažman.
3. O splošni koristi gospodarskih in kmetijskih združenj, govori g. Evgenij Lampe.
4. O zavarovanju živine, govori g. Pogačnik.
5. O načelih socijalnih demokratov in njih nevarnosti za kmetijske ljudstvo, govori državni poslanec g. dr. Krek.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Enketa glede zlaganja zemljišč.

Spisal posl. Fr. Povše.

(Konec.)

Ako bi se to pripetilo, more lokalni komisar potem pri izbiri druge polovice popraviti, da zbere zastopnike iz onih skupin, katere še niso zastopane v odboru po izvolitvi od interesentov.

Proti izberi članov od strani lokalnega komisarja je mogoč priziv na deželno komisijo.

Vedno in redno je član lokalne komisije tudi župan dotične občine, v kateri se vrši zlaganje zemljišč.

Posel odbornikov je časten, zato navadno ne dobivajo dnine; le v slučaju, da ima kak odbornik posebnega poslovanja, potovanja z geometrom, se mu more odmeriti primerna odškodnina za zamudo in delo.

Za zemljemerski posel potrebno osobje se imenuje od dež. odbora, oziroma od deželne komisije, plača pa te stroške predjemoma deželni odbor, ki potem po dovršeni komasaciji razdeli strošek po velikosti katastralne vrednosti dotičnih zemljišč na posamezne interesente, ki imajo dotični delež potem dež. odboru vrniti.

Kulturne inženirje, kmetijske in gojzbarske zvedence zbira lokalni komisar sporazumno z lokalnim odborom.

Posebne važnosti je paragraf 80., ki določuje, kako se ima vgotoviti, oziroma ocenjevati vrednost vsakere parcele.

Zvedenci imajo najprej sestaviti poseben razredni črtež o dohotku ali vrednosti sleherne parcele; potem določijo čisti prihodek sleherne parcele.

Vender se ne smejo jemati v poštev pri ocenitvi zemljišč:

Slučajna zanemarjenost zadostnega gnojenja, prav tako ne obilna gnojitev, vsled katere je v zadnjem letu dotična zemlja posebno bogato rodila; tudi na travniku ali ob njivah posamezno stoječa drevesa se morajo na svojo vrednost posebej ceniti, svet pa se oceni kot tak sam zase po svoji kakovosti, legi itd.

V posebnem zapisniku morajo biti navedeni vsi vzroki, zaradi katerih se je vsakera parcela višje ali nižje cenila. Ti zapisniki morajo skozi 14 dni ležati razpoloženi na javni ogled vsem interesentom, da zamore vsakteri presoditi, ali so vse parcele pravilno bile vcenjene.

Vsakteremu interesentu pa se mora pripisati na njegovo zemljišče odpadajočo izjavo vceinitve.

Proti tej vceinitvi dopusten je priziv, katerega mora lokalni komisar rešiti na licu mesta v pričlo dotičnega gospodarja, da more ta dati svoja pojasnila proti navedbam dotičnih cenilcev.

Ko je posestni stan določen, pričinja se določitev, katere kose komasiranega sveta imajo posamezniki v bodoče oddeljene dobiti.

Paragraf 93. določuje, da za slučaj, ko bi ne bilo mogoče komu povsem odmeriti njemu pripadajočega sveta, sme se dotični primanjkljaj poravnati v denarju.

Navedel sem že, da se parcele cenijo le po svoji vsebini, kakovosti, brez ozira, da na njej rase kako drevo. Po tem paragrafu ima oni, ki je oddeljen dobil tako parcelo, dolžnost, odškodovati prejšnjega lastnika v denarjih za drevje, ki se nahaja na parceli, in ako se ne moreta sama poravnati in dogovoriti, pa zvedenci cenijo vrednost dotičnih dreves in mora ta prejšnjemu lastniku toliko plačati, kar so cenilci odločili kot vrednost dotičnega drevja.

To osobito velja za mlad les, katerega posekati bi bila gospodarska škoda. Če je pa drevje že doraslo, n. pr. stari hrasti, ki se po travnikih nahajajo in se dotičnika ne moreta poravnati, pa ima prejšnji lastnik pravico posekati drevje in spraviti z zemljišča.

LISTEK.

Knezoškofu dr. Antonu Jegliču.

(Dalje.)

Resnično in neovržno je, kar govori angeljski učitelj, da bode namreč orožje uma v roki božji doseglo največjih vspehov, ker se je bolj prilagodilo in spojilo z njim, prvim in bistvenim vzrokom vseh svojih naravnih in nadnaravnih del. Katera pot je čvrstejša, gotovejša, katera izvrstnejša, da nas združi s tem začetkom vsakega dela? Kateri most je ta, po katerem moremo dospeti do neizcrpljivega morja dobrote, moči in blaženosti, katera je tista Jakobova lestva, da dobimo po nji obilnost nebeške milosti, da pridemo torej do raja nebeškega? Kaj najbolj in najhitreje posveti, spopolni in osreči človeka, družino, mesto, deželo, državo? To vam je pobožnost k Srcu Jezusovemu. To je vedel predobro oni, katerega je poslal Bog kot pastirja težko skušani čredi v Bosni.

In glej, prišel je k svojim ovčicam noseč v prsih plamteče srce od ljubezni božje, podobno goreči peči; prešinjen od te pobožnosti je postavljaj tam svojo stolico, to prestolico Srca Jezusovega, katero razliva kakor neusahljivi studenec

neizmerne milosti na vse štiri strani njegove nadškofije in budi kakor električni tok ljudi iz spanja in duševne smrti, mehča in taja trda in ledena srca, vodi jih iz tmine neverstva in jih rešuje iz večne smrti; priporoča in širi to pobožnost z besedo in dejanjem, ker je popolnoma prepričan, da bode prenovila njegovo čredo, jo prebudila k novemu življenju in jo zveličala, njemu samemu pa dodelila v izobilju pomoči, da izpolni vestno svojo nalogo.

In v resnici, sijajni vspehi so že pokazali, da ga trdno prepričanje ni ogoljufalo! Ko je bilo torej to veliko apostolsko delo dovršeno, ko je namreč usadil presveto Srce Jezusovo v srce Bosne, razvil njegovo zastavo, mu posvetil srca cele črede in z njegovo pomočjo začel res čudovite stvari proizvajati, mu je podelilo in izbralo isto Božje Srce, kakor sem že omenil, štiri izvanredne može, ki naj bi mu bili desna roka in sotrudniki v pretežavnem položaju. To so bili njegovi najudanejši prijatelji, najbolj verni učenci, kakor je bil tudi on sam živa slika Božjega Mojstra svojega. V njegovi šoli so se naučili, kako naj se najožje zedinijo s srcem Boga-človeka, kako naj se napolnijo z njegovim duhom in njegovimi nazori, da tem lažje morejo na sebe pozabiti, žrtvovati se popolnoma za zveličanje bližnjega, biti mladini in siromakom očetje in matere, dati za ne-

srečnike lastno dušo in življenje, radostno se odreči radi družih vsakej zabavi in potrebnemu počitku, neustrašeno braniti pravice svete cerkve. Ah, česa niso vsega pretrpeli s svojim očetom in učiteljem! Treba bi bilo, če bi hoteli vse popisati, celih knjig pisanih z vročimi solzami in večkrat tudi z rudečo krvjo.

Vedoč, da je njih trpljenje zapisano že z neizbrisljivimi črkami v knjigi življenja, da bodo dobili za to od Boga dostojno plačilo v nebesih, ne dvomimo, da bodemo jedenkrat tudi mi vsi sodni dan brali njene besede. Toda dobri Bog jim je že v tem življenju poplačal trud, jih očitno počastil, odlikovavši Rubena pred njegovo smrtjo s škofovskimi znamenji, a potem ga poklical v boljšo domovino, da mu otare solze z utrujenih oči, da ga več ne doleti kaka muka ali bol, temveč da preostale še živeče brate tam izdatneje podpira s svojim zagovorom pred božjim prestolom, ker jim ni mogel več pomagati radi izrabljenih in popolnoma utrujenih moči. Tudi druga dva verna svoja služabnika je povzdignil Bog v isto čast, okrasil jih z znamenji maziljencev Gospodovih, da jima je že tukaj dokazal svojo ljubezen in jima pokazal že v tej dolini solz, kako odlikovanje jih čaka še le v nebesih.

Od teh prvih neumornih apostolov in ustanoviteljev vrhbosenske hierarhije je preostal presvet-

Ko je komasacijski načrt dogotovljen, mora se razpoložiti v dotični občini skozi 30 dni na javni ogled, lokalni komisar pa ima ob enem s količi vidno zaznamovati nove oddeljene kose, katere imajo interesentje dobiti. Interesentom je dan obrok 45 dni, da morejo proti taki pridelitvi pritožiti se na dež. komisijo.

Ako ni pritožb proti načrtu, vrši se konečno veljavno glasovanje vseh interesentov in le če se večina posestnikov zemljišč izreče za načrt, obvelja in se potem konečno veljavno izvrši. Po tem paragrafu (101.) je pač skrbno varovano, da se ne more goditi krivica nikomur. Glasovanje to pa se mora strogo zakonito vršiti in mora lokalni komisar slehernega interesenta pismeno povabiti k glasovanju.

Po § 107. odločuje konečno deželna komisija o dopustnosti komasacije, proti tej razsodbi pa priziv dalje ni dopusten.

Umesten je § 109. ki določuje, kako je ravnati, ako je kako zemljišče, katero se je komasiralo, predno ga je novi posestnik vzel v last, n. pr. po kaki uimi opustošeno ali vsaj dokaj poškodovano postalo. Osebito v hribovskih legah, ki so strme, se neredkokrat pripeti, da pri hudih nalivih, velikem deževju vso gornjo dobro prst voda odnese in odpere.

Prav tako zamore vsled hudournikov trpeti kak travnik, na katerega narasli potok nanese polno nasipine, gramoza, peska ali blata. V takem slučaju zamore nov lastnik v obroku 60 dni po odkazu novega zemljišča, katero je v teh 60 dneh trpelo po uimi, zahtevati od prejšnjega lastnika odškodnine ali v denarju, ali če je dopustno, v zemlji, da mu ta, ako je slučajno mejaš, odstopi jeden del zemlje.

Prav tako zamore lastnik kakega zemljišča, ki je vsled pomote v računanju ali odmerjenju dobil premalo sveta, sploh ni prejel vse mu pripadajoče pravice, tekom jednega leta zahtevati, da se mu škoda povrne. To določilo je velike koristi, ker pogostoma se pripete pomote v računanju, pa tudi v odmerjenju.

Istotako je modro sestavljen § 110., ki določuje, kako je ravnati, ako se v dobi od odobrenja komasacijskega načrta in izvršitve zgodé po vplivu uim, povodenj, plazov itd. tolike premembe, da se ne more več trditi, da so vsi novi deli jednako veljavni; potem mora deželna komisija pregledati cel operat in če ni mogoče uravnati ga tako, da je vsem pravičen, povsem zavreči ga.

Ker je zastopnik visokega kmetijskega ministertva izjavil, da za prva leta bo zadostoval med vlado in deželo dogovorjeni letni deželni predujem 20 tisoč, ki se sedaj izplačuje za razdelitev skupnih pašnikov in zemljišč, ker je obljubil, da bo za začetek zdatno s subvencijami podpiral občine, ki bodo odločile se za zložitvev zemljišč, ker je le tedaj upati, da se bodo take operacije vršile, ko bodo dotični gospodarji se sporazumeli med seboj o koristi zložitve, je en-

lemu očetu nadpastirju se bivši njegov Benjamin, a sedaj že Ruben mladega kapitela. Ako človek pomisli, da je bil v vsem pravi tovariš svojih bratov, da je z njimi vse bratovsko podelil, da je šel z njimi neustrašeno skozi dim in plamen, da si je stekel še posebnih zaslug za našo nadškofijo, pripomogši k temu, da so se nadškofijsko semenišče in druge zgradbe, prave dike naše v Bosni, sezidale, tedaj se bode prav težko tudi njega izognila že tu na zemlji osebna čast, kakor se tudi njegovih bratov ni izognila, — a dal Bog, da ne bi potem odnesel svojih kostij iz naše Bosne, kakor so to storili vsi njegovi sobratje, kateri so jo v življenju napajali s solzami trpljenja in z znojem truda in neumornega dela, in jo vedno bolj povzdigovali v lepoto z znanjem in molitvijo, čisteči jo goreče od plevla in ljuške. Ko jih je torej Bog izšolal v učilnici presv. Srca svojega sina in po svojem namestniku v vrhbosenski nadškofiji, po tem pravem apostolu, gorečem rodoljubi, ko je po njih uredil razmere v cerkvenih stvarih v Bosni, tedaj jih je napolnil z gorečnostjo svetega Pavla, z ljubeznijo sv. Janeza, z vztrajnostjo sv. Petra, tedaj jih je odpeljal od ondod in jim podelil mnogo obširnejše področje zveličavnega delovanja, da tam razlivajo ogenj večne ljubezni, katero so zajemali toliko let iz Srca Boga — človeka.

(Konec sledi.)

keta izrekla se za zakon. Zeleti je le, da se naši kmetovalci o tem posvetujejo in izreko, da bo mogoče deželnemu zboru v smislu želj kmetovalcev zakon tako uravnati, da bo v občno korist kmetijstva.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. maja.

Avstrijska delegacija je včeraj ob navadni uri nadaljevala svoje delo. Vitez Jaworski se je spominjal smrti nadvojvode Leopolda. Drž. finančni minister Kallay je odgovarjal na interpelacijo posl. Kienmanna v zadevi nekega bosniškega uradnika. Na dnevnem redu je bil predlog posl. Bielohlaweka glede preosnove službenega razmerja uradnih slug v zunanjem ministertvu. Predlog se je rešil meritorno brez debate in odstopil vladi v uvaževanje. Na to se je nadaljevala razprava o vojnem ordinariju. Delegat Turnherr želi zboljšanja večerje za vojake, dveletne prezentne službe in ozira na rezervnike pri vojaških vajah. Za njim je govoril del. Kienmann, ki seveda tudi te prilike ni zamudil, da je opozarjal na veliko »nevarnost«, ki preti nemstvu v Avstriji tudi v vojaštvu. Nemci ne morejo popreje dovoliti potrebnih kreditov, dokler ne poneha boj, ki se jim vsiljuje na celi črti. Kotulinsky je hvalil avstrijsko vojaštvo, delegat Axmann pa se je pritoževal nad vedno rastočimi zahtevami za vojne namene. Vlada se še vedno ne ozira na male obrtnike. Govoril je nadalje za dveletno prezentno službo in odpravo četrte orožne vaje. Delegat Schücker je govoril o potrebi nemškega državnega jezika, za njim pa je posegel v razpravo vojni minister Krieghammer. Naglašal je potrebo velikih orožnih vaj, ki dajo vsakomur priliko, prisvojiti si potrebno znanje, pobijal nekatere trditve Bielohlavekove. Obljubil je nadalje, da se preskrbi vojakom vsakdanja večerja, toda le polagoma, odločno pa pobijal misel na dveletno prezentno službo, vsled katere bi se število zmanjšalo za jedno tretjino. Povečati bi se toraj moral vselej kontingent novincev in to bi bilo najbrže še slabše. Letos se je cd 240.000 za vojno službo sposobnih mladeničev odbralo le 126.000 novincev. Minister toplo pozdravlja snovanje kmetskih in obrtnih zadrug ter skladišč, ki bodo za armado velikega pomena. (Vojna uprava dosedaj tega dejanjski še ni pokazala.) Za povišanje častniških plač se bo potrebovalo okroglo pet milijonov in minister le želi, da se ta preosnova čim preje izvrši. Na to se je vršila specialna razprava, pri kateri so se izražale le želje glede povišanja pokojnine nižjih častnikov. Vsprejel se je cel ordinarij in brez debate tudi ekstrordinarij. Grof Zedtwitz je na to poročal o proračunu za mornarico. Govorili so pri ti točki Verzeznassi, baron Kütbeck, Bartoli, ki je opisoval veliko bedo delavcev v puljskem arzenalu ter zahteval povišanja plač, in Kaftan, ki je govoril o velikem pomenu mornarice za zunanjo trgovino. Po nekaterih pojasnilih admirala Spaun je bil vsprejet ves proračun z nekaterimi resolucijami. Delegat Hohenburger interpeluje na to vojnega ministra radi slabe kakovosti vojaškega kruha, delegat Tschernig pa radi odškodnine stroškov, ki jih imajo občine povodom raznih vaj. — V današnji seji je na dnevnem redu naknadni kredit in pa nekatere peticije.

Poslanec Lippert, češki deželni odbornik, deželnega maršala namestnik in zagrižen nasprotnik vsega, kar ne trobi v rog nemške klike, nazonanja v posebnem pismu z dne 23. t. m. svojim volilcem, da odlaga deželnozborski mandat in vsa častna mesta v češkem deželnem odboru. Svoj korak utemeljuje s tem, da mu ni bilo možno doseči onih »velikih« idej, za katere se je neprestano trudil, da bi tako ustregel želji svojih volilcev. Izraža pa konečno nado, da bo imel njegov naslednik pri tem poslu več sreče, ker ne bo imel toliko nasprotnikov v lastni stranki, kakor jih je imel on. Iz vrst njegovega pisma se pa tudi razvidi, kako težko se loči od dosedanjega mesta in da si na skrivnem želi novega zaupanja od strani volilcev. Za Lippertom ne bodo žalovali češki člani deželnega zbora in odbora, pa tudi Schönererjanci se radujejo vsled njegovega odstopa, kajti le prepogosto so si bili v laseh.

Sagastovo ministertvo je po dolgem času vendar spopolnjeno. Mesto prvotnega kandi-

data za mesto zunanjega ministra, ki je z ozirom na druge važne posle odklonil ponujeno mu čast, je imenovan zunanjim ministrom vojvoda Alutora Rio. Ta mož je bil za časa ministertvanja Canovasovega predsednik madridskega senata. Sedaj ima dovolj prilike pokazati svojo zmožnost z ozirom na zunanjo politiko, kajti že davno ni bil položaj Španije tako resen, kakor sedaj. Z novimi možmi so Španjci primeroma še precej zadovoljni, le novi minister za mornarico marsikomu ne ugaja. Ramor Aunon je bil dosedaj le pomorski častnik in se razven v parlamentu ni še nikjer odlikoval. Jedino njegova zgovornost se splošno hvali, toda na ta način se bijejo le bitke na parlamentarnem odru, ne pa tudi na morju. Prilike ima tudi ta mož sedaj dovolj, da pokaže vso svojo zmožnost in si prisluži odlik v sedanjem kritičnem položaju.

V zadevi filipinskih otokov se je pričelo, kot smo omenili, pogajanje mej španjsko in francosko vlado, katero kot se zdi, posebno pospešuje znani Leon Castello. Ta vest je prišla nepričakovano naglo in marsikdo je v prvem hipu dvomil nad njeno istinitostjo, toda potrjujejo jo ameriški in španjski krogi. Oficijelnega sicer še ni ničesar znanega, gotovo pa je, da je na tem za Amerikance le preveč resnice. Ako se vspešno konča pogajanje mej Castillom in Hanotauxem, bodo Španjci storili dvojen pameten korak, prevarili bodo namreč Amerikance, pridobili pa tudi na svojo stran francoske sosedo.

Italijanski mornariški minister Brin je umrl v ponedeljek dopoldne. Porodil se je l. 1833 v Turinu. Okolu l. 1870 je prišel v parlament. Dvakrat je bil že preje minister za mornarico in jedno leto minister za zunanje zadeve. Kot tak se je pogajal z Menelikom glede spremembe učalske pogodbe. Bil je velik nasprotnik Crispijev, posebno poslednja leta, ko je l. 1894 javno pokazal svoje sovraštvo napram Crispiju. Po padcu tega lisjaka je stopil v Rudinijev kabinet.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. maja.

(Presvetli knez in škof dr. Ant. Bon. Jeglič) je obiskal sinoči, 25. t. m. tudi Alojzijevisče, zavod, ki je v njem tudi sam preživel od jeseni leta 1862 (vsprejet v II. gimn. razr.) do konca VIII. gimn. razr. l. 1869 sedem srečnih dijaških let. — Klečal je zopet v oni tihi kapelici, kakor nekdanj, in v jednej izmed učnih sob, kjer je pred toliko leti sam častil Modrice, pozdravili so ga sedanji Alojzniki s petjem in deklamacijami. Jako lep je bil tudi pozdrav, ki ga je zložil za to priliko in govoril maturant V. Presvetli je v prijaznem nagovoru priznal, da je uprav Alojzijevisču dolžan zahvalo, da je ohranil v viharjih časih svojih dijaških let poklic za duhovski stan. Lepo je pokazal koristi takih cerkvenih zavodov, dalje korist klas. šk. študij, ako so prav vravnane, očrtal je vzvišenost duhovskega poklica, slednjič pa je vnel navzočo mladino za pobožnost do Presv. Rešnjega Telesa, Matere Božje ter sv. Alojzija. — Z zanimanjem je prelistal tudi »Domače vaje« iz l. 1868/9, katerim je bil z Lovrom Oblakom, Matejem Tonejcem (Samostalom) † Žigo Bohinjcem, dr. Jožefom Marinkom soustanovitelj ter je tudi napisal ondi mnogo člankov, podučnih in zabavnih. Presvetli peresa, ki je v zorni mladosti začel sukati, ni odložil do danes in upamo, da ga tudi ne bo! — Prvi obisk Presvetlega v tem zavodu je pokazal, da je tudi v Njem Alojzijevisče našo skrbnega varuha in očeta.

(Gg. slovenskim pisateljem in pesnikom!) Kakor druga gledališča bode proslavilo tudi slovensko gledališče v Ljubljani jubilej 50letne vlade Njega Veličanstva cesarja Frančiška Josipa I. s sijajno slavnost. predstavo. Kakor druga gledališča pa naj bi uprizorilo takrat tudi slovensko gledališče izvirno slavnostno igro, ki bi bila umestna za to svečano priliko. Zategadelj pozivlja podpisani odbor dramatičnega društva v Ljubljani vse gg. slovenske pisatelje in pesnike, da spišejo za omenjeno slavnostno priliko igro, katere snov bi bila vzeta iz slavne zgodovine Habsburžanov sploh ali specialno iz dramatičnih dogodkov bogate dobe našega presvetlega vladarja. Odbor ne stavi gg. pisateljem nobenih mej, a prosi jih, naj bi se pri izboru dra-

matične snovi ozirali kolikor toliko na večstoletno razmerje Slovencev do visoke cesarske hiše. Odbor prepusča gg. pisateljem tudi glede oblike ali pesniške vrste povsem svobodne roke, da spišejo torej ali zgodovinsko dramo ali simbolistično pravljico ali venec alegoričnih slik z vsem možnim sceničnim aparatom. Vendar pa naj se proračuni obseg dela — ki se bode seveda nagradilo — tako, da pri uprizoritvi ne bo presegalo 2½ ure. Gg. pisatelji naj blagovolijo doposlati rokopise svoje jubilejne igre vsaj do 15. septembra 1898. l. V Ljubljani, dne 23. maja 1898.

Odbor dramatičnega društva v Ljubljani.

(Gg. člani kluba slov. bicikl. „Ljubljana“) se prosijo, da pridejo danes ob 10. uri zvečer (ko bode odborova seja končana) v spodnjo kavarno »Narodnega Doma« na pomenek zaradi odhoda k III. narodni dirki v Zagreb.

(Z Jesenic) se nam poroča: Izlet našega katoliškega delavskega društva v družbi s požarno brambo in delavsko godbo zadnjo nedeljo na Bled, obnesel se je nepričakovano dobro. Udeležilo se je izleta samo z Jesenic 3—400 ljudi, nekaj tudi iz drugih fara. Krasen razgled proti Stolu, pot skozi romantični Vintgar (mostovi in steze, katere je sneg poškodoval, so že vse popravljene) nato pa živahno sviranje naše godbe, so nam krajsali sicer do 3 ure dolgo pot tako, da nam je čas skoro da prehitro pretekel. Na otoku je bila sv. maša za društvo, katero je daroval jesenški administrator gosp. Avg. Sinkovec in imel za slavnost primeren govor, v katerem nam je priporočal češčenje Matere Božje in nas priporočal njenemu varstvu. Takoj po maši smo imeli pete litanije. — Ako je bilo že dopoldne vse polno veselja, bil je popoldan na Petranovem vrtu, kjer smo imeli skupen obed, še živahnejši. — Godba se je vrstila s petjem, katero so oskrbeli društveni pevci, kar stopi v našo sredo načelnik katol. rokodelskega društva z Vrhnike, gosp. kaplan Košir s 60 društveniki in s krasno svojo zastavo, grajski kaplan gosp. Evgen Lampe pa pripelje čez 30 udov mladeniškega izobraževalnega društva. Radost je pripikela do vrha, govor se je vrstil za govorom, napitnica za napitnico. Le jedna grenka kaplja je padla v kupo splošnega veselja. Gosp. Košir je omenil, da so prišli Vrhnicanje izpolnit svojo obljubo in se Materi Božji zahvalit za v resnici dragoceno zastavo in veličastno društveno hišo, mi smo si pa mislili: O kedaj bo to pri nas, mi nimamo ne jednega, ne drugega, ko bi mogli vsaj v našem dobiti dovolj prostorno sobo, da bi mogli katerikrat prirediti kako predstavo, a tudi tega ni, Jesenice so tesne in še bolj tesna so stanovanja. In zastava? O kje si se! No malo bližje do zastave smo pa že. Čuk Petranove gospe je s šaljivo dražbo preskrbel zastavi že drog, nam pa obilo smeha. Le prehitro je minul čas, morali smo iti narazen, nekateri na kolodvor in dalje na Vrhniko, mi smo jo pa ubrali preko Zaspice čez Hom zopet nazaj v savsko dolino. — Ta izlet je prvi, katerega je priredilo kat. delavsko društvo na Jesenicah. Bog daj še dovolj takih, tako prijetnih. Da se je pa vse tako lepo, brez najmanjše neprilike navzlic toliki množici izvršilo, gré zasluga za to v prvi vrsti gosp. Nikodemu Bernardu, načelniku kat. del. društva in kapelniku godbe ob jednem. Kmalu zopet!

(Iz Dol pri Litiji.) Dnij od 8. do 16. maja se bodo gotovo hvaležno spominjali naši hribci, ker te dni smo imeli sveti misijon. Skoro je ni fare na Kranjskem, ki bi toliko duhovnih dobrot uživala, kakor fara Dole, ko so se poleg vsakoletnih porcijunkul v teku 13 let že devetkrat duhovne vaje v njeni prijazni cerkvi obhajale. Sloviti gospodje Lazaristi iz Celja so pripravili hribcem v resnici pravi duhovni vžitek. Število oseb, ki so sprejeli svete zakramente, je nad 1500. Lepa procesija z najsvetejšim Rešnjim Telesom, ki se je koncem duhovnih vaj pri nenavadno lepem vremenu vršila med prepevanjem svetih pesmij, je bila prava manifestacija katoliškega ljudstva. Bog tisočero povrni pridnim delavcem v vinogradu Gospodovem, Bog blagoslovi njih trud in delo! — Ob prvotni volitvi za državni zbor dne 23. t. m. sta bila v občini Dole izvoljena: preč. gospod župnik Ign. Šalehar in gospod Jožef Vrtačnik, posestnik; oba jednoglasno, ki dasta oba glas katoliško-narodnemu kandidatu.

(Shod Marijanskih kongregacij na Brezjah.) Ne smem molčati o prelepem pojavu katoliškega

gibanja mej nami. — Prvi slovenski katoliški shod je priporočil Marijanske kongregacije kot najboljšo sredstvo, da se organizuje mladina in ohrani nepokvarjena. Od tedaj so se začele te prekoristne družbe ustanovljati po naših župnijah. Sedaj jih štejejo že mnogo zlasti po Gorenjskem, pa tudi po Notranjskem za mladeniče in dekleta. — Na praznik Marije pomočnice 24. t. m. napravile so dekliške družbe skupno romanje k Mariji pomagaj na Brezje in tamkaj slovesen shod. Bila je nepregledna procesija, ki se je pomikala od znamenja vrh klanca proti cerkvi. Število družabnic, ki so se je udeležile, smemo ceniti nad tisoč. Z njimi so šli njih duhovni vodniki, 14 duhovnih gospodov. Prišle so družbe iz Senčurja, Predoselj, Trstenika, Šmartina pri Kranju, Št. Vida, Škofje Loke, Sore in Kranjske Gore. — Pevajoč litanije, šli smo med veličastnim zvoženjem in pokanjem topičev v cerkev. Ondi se je vršila slovesna božja služba. Cerkveni govor je oskrbel g. dr. Gruđen, ki je zbranim opisal Marijo kot pomočnico vseh vernih kristjanov — zlasti pa varuhinjo in pomočnico krščanskih deklet. Slovesno mašo je služil g. duh. svetnik in zlatomašnik Jož. Kerčon, ki je pred 40 leti ustanovil prvo Marijino družbo v naši škofiji v loškem samostanu. — Premilostnemu gospodu knezoškofu Antonu Bonaventuri, ki je v Sarajevu sam vodil štiri Marijine družbe, poslali smo naslednji telegram: »Pri Mariji Pomočnici na Brezjah zbrane Marijanske kongregacije s svojimi vodniki pošiljajo premilostnemu knezoškofu najvdanejša voščila k nastopu visoke službe. — Virgine favete ad plurimos annos!« — Popoldne so bile še pete litanije z blagoslovom. Potem so se razšle družabnice na razne strani. Lepa slovesnost jih je gotovo vse potrdila v češčenju in zvestobi do Marije.

(Iz Šmartna pri Litiji.) Krasen dan 15. t. m. izvalil je naše gasilno društvo, da je izletelo v sosedni Št. Vid pri Zatičini. Vozeč se po prijazni temenški dolini dospeli smo okoli 9. ure k sv. Roku, kjer nas je sentvidsko gasilno društvo pod poveljništvom g. A. Kunšteka mej pokanjem topičev radostno pozdravilo. Po primernej zahvali našega poveljnika g. Greg. Porente odkorakali smo skupno proti Št. Vidu, kjer nas je pri okusno ovenčanem slavlolu pozdravil vaski zastop. Presenečeni smo bili, ko so tu pristopile belo oblečene deklice ter po krepkem nagovoru pripele našej društveni zastavi v znak ljubezni krasen trak, kateri nas bode spominjal na nepozabne ure, katere smo preživeli mej preprijaznimi Št. Vidčani. Korakajoč v praznično z zastavami okračeno vas obsipalo nas je deževje dišečih sopkov. In podali smo se k sv. maši, kjer je šmartinsko pevsko društvo »Zvon« oskrbovalo petje. Pri skupnem obedu v gostilni g. A. Kunšteka vrstile so se razne napitnice, od katerih naj omenim one g. G. Porente na Nj. Veličanstva petdesetletni jubilej, g. I. Slivnika na probujo gasil. društev, g. A. Kunšteka na šmartinsko gasil. društvo i. dr. Med obedom dospelo je korporativno višnjegorsko gasil. društvo. Veseli pozdravili smo ta prihod, kateri nam je vnovič znak društvene vzajemnosti in požrtvovalnosti vrlih Višnjegorcev. — Le preneglo je prišla ura ločitve. Po navdušenem slovesu podali smo si roke na veselo svidenje, zelež si še mnogih enačih lepih ur. Svoje skromno poročilo sklepajoč štejejo si v dolžnost, da izrekamo na tem mestu g. beneficijatu za njegovo prijaznost, da je izvolil služiti sv. mašo, sl. učiteljstvu za obili trud ob sprejemu, sl. gasilnemu društvu za podarjene trakove, gostilničarjema gg. I. Lavriču in A. Kunštku za dobro točno postrežbo, sploh pa vsem, kateri so pripomogli, da se je naš izlet tako slovesno izvršil. Živeli Šentvidčani! Slava Višnjegorcem!

I. R., gasilec.

(Shod volilcev) sklicuje državni poslanec g. Žičkar na binkoštni ponedeljek na Vransko.

(V Vintgarju) so letošnjo zimo snežni plazovi poškodovali nekaj potov in ograje, kar se je pa že popravilo. Vabijo se toraj izletniki in prijatelji narave v to divje-romantično sotesko občudovat zemske krasote in dihat sveži zrak. — Vsakoletne poprave in vzdrževanje potov in mostov stane precej, dohodkov za pokritje pa ni nobenih. Imoviteji obiskovalci naj bi torej ne opustili, kaj malega vreči v pušico, katera je v soteski pri spominski plošči.

(Od južne železnice.) Prejšnja leta običajni, binkoštno nedeljo v Ljubljano dospevši zabavni

vlak Dunaj-Trst letos izostane. Mesto tega vozi poštni vlak št. 10 (iz Ljubljane binkoštno nedeljo ob 12. uri 41 min. popoldne) do Ljubljane, eventualno do Trsta v dveh oddelkih. — Istotako vozi binkoštno soboto, 28. t. m. poštni vlak št. 7 (z Ljubljane ob 2. uri 55 min. popoldne) in brzovlak št. 1 binkoštni ponedeljek (iz Ljubljane ob 11. uri 51 min. po noči) v dveh oddelkih. Drugi vlak sledi prvemu v odmoru 15 minut.

Telefonična in brzojavna poročila.

Budimpešta, 26. maja. Avstrijska delegacija je razpravljala danes o 30 milijon-skem naknadnem kreditu. Poročevalec Madeyski je predlagal, naj se ta kredit odobri. Delegat Hochenburger predlaga, naj vlada pojasni vzroke, vsled katerih zahteva tolikega kredita. Predlog je bil pri glasovanju odklonjen s 37 proti 17 glasovom in se je na to nadaljevala podrobna razprava.

Budimpešta, 26. maja. Avstrijska delegacija je po daljši debati z 38 proti 10 glasovom vsprejela 30 milijonski naknadni kredit. Delegat Pergelt je izjavil, da bo iz ozirov na notranjo politiko glasoval proti dovolitvi kredita, kakor tudi vsled tega, ker vlada ni zahtevala tega kredita že od vplanske delegacije, kar mora najostreje grajati.

Berolin, 26. maja. Grškega princa prestolonaslednika je včeraj vsprejel cesar najprijazneje ter ga odvedel v cesarski dvor.

Carigrad, 26. maja. Bolgarski knez in kneginja sta bila včeraj pri sultanu v avdijenci, ki ju je najprijazneje vsprejel.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Z bojišča danes ni prav nikakega poročila, izostala so celo običajna poročila o gibanju ameriškega brodovja. Vse je postalo nekam tiho, vse nečesa pričakuje, vse se pripravlja.

Umevno je, da vsled tega primanjkuje listom gradiva o tej stvari. Pečati so se jeli sedaj z brodovjem znanih štirih poveljnikov.

V Kadiksu se nahajajo še nastopne vojne ladije: vojni ladiji I. vrste »Pelago« in »Carlos V.«, križarka »Alfonzo XIII.«, obrežna oklopnica »Victoria«, torpedovke »Audaz«, »Proserpina« in »Destructor« ter osem manjših ladij, deloma križark. V kratkem dospo v zaliv še »Reina Cristina« iz Ferrola, »Leon XIII.« iz Barcelone, »Perez« iz Valencije in ladija »Montserat«, ki se je pred kratkim vrnila s Kube.

Brodovje admirala Cervera ima skupno 28.650 ton z 2157 možmi in 519 tonami topov.

Nasprotno pa ima brodovje admirala Sampsona po poročilih iz Newyorka 41.987 ton z 2543 možmi in 875 tonami topov, admirala Schleya pa 37.638 ton z 2346 možmi in 648 tonami topov.

Mej poslednjimi sta oklopnici »Massachusetts« in »Texas«, križarke-oklopnice »Brooklyn«, »New-orleans« in »Minneapolis«, ter dve tri manjše ladije.

Po tem računu bi bili Amerikanci v premoči, kajti pri španjskem brodovju nahajamo le tri večje oklopnice. Ako pa imajo Španjci nekaj več oklopnice in ako se pomisli, da Amerikanci potrebujejo pri Havani nekaj večjih ladij, potem se prvi lahko merijo z nasprotniki.

London, 26. maja. »Times« poroča iz Hongkonga, da si vstaši na Filipinih ne upajo napasti Manile, ker jim primanjkuje orožja.

London, 26. maja. Iz Hongkonga se poroča: Iz Manile došli Japonci pripovedujejo, da se je tam pojavil zopet nov upor. Vsak dan zažgo vstaši več hiš. Angleški in nemški prebivalci so se preselili v Cavite. Poveljnik španjske ladije »Callao« je zašel v oblast Deweyevo in se mu udal. Pozneje so ga ustrelili. Isto se poroča o admiralu Montojo, kar pa se še ne potrjuje.

Washington, 26. maja. Vznemirljiva poročila, ki dohajajo vladni od admirala Deweya, jo silijo, da čim preje odpošlje izdatno pomoč na Filipine. Neka ameriška ladija je pretrgala kabelsko zvezo mej Jamaica in Portorico.

Tržne cene v Ljubljani dné 25. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	15	Špeh povojen, kgr.	72
Rež,	10	Surovo maslo,	84
Ječmen,	8	Jajce, jedno	2
Oves,	8	Mleko, liter	10
Ajda,	10	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 50	Telečje	66
Koruza,	7 50	Svinjsko	68
Krompir,	3 80	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	15	Piščanec	40
Grab,	14	Golob	18
Fizol,	12	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	1 60
Mast,	74	Drva trda, 4 kub.m.	6 20
Špeh svež,	66	" mehka, 4 "	4 20

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
25	9 zvečer	729.0	13.8	sr. jug.	oblačno	
26	7. zjutraj	729.9	13.6	sl. svzh.	del. oblač.	3.4
	2. popol.	729.8	21.0	p. m. jzahn.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 15.4°, za 0.2° nad normalom.

Vintgar!

K binškošnim praznikom se zopet odpre

restavracija v Vintgarju.

Za dobro postrežbo je oskrbljeno.

S priporočilom

375 7-1

Jak. Žumer.

Elastične vezí prve vrste za trte

359 4

priporočá po nizkih cenah trgovcev

IVAN KORDIK

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 10-14.

Zunanja naročila se proti poštnemu po-
vzetju točno izvrše.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta želez. postaja Straža,
je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo
od 28 - 31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se
rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin,
kostenico, ishijas, živčno bolezen (neuralgie) in zoper
razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so ba-
sini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za
tujce, društvene dvorane, sobane za igre. V obliži
so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija
in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopaliska doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

266 7-7

topliško oskrbnistvo.

Letno stanovanje.

Za bodočo sezono oddá Frída Olifóš na Boh.
Beli dve opravljeni sobi s kuhinjo. Za družino, ki
bi rada pol ure oddaljena od Bleda na prijazni Bohinjski
Beli preživela poletje, je stanovanje zelo primerno. — Cena
po dogovoru. 371 3-2

Pismonoša

ob enem poštni sluga se
sprejme pri c. kr. poštnem uradu na Rakeku z
dnem 1. junija t. l. 361 3-3

Prodá se po jako nizki ceni v
Ljubljani 353 3-3

jednonadstropna hiša z vrtom

pripravna za obrt, pod ugodnimi pogoji.

Več je poizvedeti pri upravnistvu »Slovenca«.

Stanarinske knjižice

za stranke
z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku. z
razporedbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-
dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-
mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gld. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Koverté s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporočá

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Zaloga biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu in inozemskih to-
varn (Peugeot, Bren-
nabor, Liglet Cycle
„American“ in druge)

priporočata podpisana

po kolikor mogoče
nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča
popravila se bodo točno,
solidno in po nizki ceni
izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevanje.

Z velespoštovanjem

206 20-11

Bohinec & Majcen,

Dunajska cesta št. 5.

Ondi je tudi mehanična delavnica.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate,
motike, krampe, vile,
vsakovrstne žage in pile,
lonci (železoliti in plošče-
vinasti), nagrobni križi,
različna mizarstva, tesar-
ska, kovaška, ključa-
ničarska in usnjarska
orodja.

Štedilniki, pečl. ko-
vano in valano železo,
vsakovrstno kuhinjsko
orodje, kovanja za
okna, vrata in cele hiše.
Železniške šine za oboke,
cement, štorje za strop.

Zaradi opustitve trgovine
oblastno dovoljena

popolna razprodaja

vsakovrstne železnine po
tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim
društvom si vsakovrstno železnino najceneje
naročiti. 293 32

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsa-
kovrstne tehtnice, plo-
ščevina vsakovrstna, ka-
kor: mesingasta, pokfa-
nasta, bakrena, cinka-
sta in pocinkana, bela
in črna. Trombe za vodo
in gnojnice. Svetilke in
kovanja za kočije. Vsa-
kovrstne ključalnice, me-
singaste kljuke, pante in
zapahe. Ledene omare
in pipe za pivo. Kroglice
in keglje za kegljanje
itd. itd. itd.

Dunajska borza.

Dné 25. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 80 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 05 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	109 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 95 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 15 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	911 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	357 " 50 "
London vista	120 " 50 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 85 "
20 mark	11 " 77 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 53 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 65 "

Dné 25. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 75 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 40 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	188 " 75 "
Dunavske vravnave srečke 5%	129 " 50 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Priporočne obveznice državne železnice	220 " — "
" južne železnice 3%	180 " 85 "
" južne železnice 5%	126 " 40 "
" dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	171 " — "
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	20 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	84 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 50 "
Waldsteinske srečke, 20 gld.	59 " — "
Ljubljanske srečke	22 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gld. st. v. 3500	— " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	441 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	70 " 50 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	113 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	165 " 05 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " 62 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svetli za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.